

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Mart 2019 • No: 132

İŞÇİ SINIFI ALTERNATIFSİZ DEĞİL!

İşçiler işsizliğe, hayat pahalılığına, yoksulluğa, demokratik hakların yok edilmesine tepkililer, ama "alternatif yok" diyorlar. Pek çok işçi, çıkışsız olduğunu düşünerek ve korkutma politikasının etkisinde kalarak iktidarı destekleyebiliyor. Oysa kardeşler, mesele oy verilecek alternatif bir parti bulma meselesi değildir. Asıl mesele, işçi sınıfının örgütlenmesi, dayanışmasını güçlendirmesi, bir sınıf olarak hareket etmeyi başarmasıdır. Alternatif işçi sınıfının bizzat kendisi, örgütlü gücüdür!

İşçiler, emekçiler, kardeşler!

Ekonomik kriz her geçen gün, üreten ve alın teri döken emekçilerin canını daha fazla yakıyor. Şu ana kadar yüz binlerce işçi işini kaybetti. İşsiz sayısı son bir yılda bir milyondan fazla arttı. Resmi işsizlik oranı yüzde 13,5'a fırlarken, işsizlerin sayısı 4 milyonu aştı. Bu rakamlar TÜİK'e aittir ve iktidarın denetimindeki bu kurum işsizlik rakamlarını düşük gösteriyor. Gerçekte ise işsizlerin sayısı 7 milyondan fazladır. Yüz binlerce gencimiz, hayatlarının en verimli döneminde işsizlik bunalımıyla boğuşuyor. Evine ekmek götürmek, evin geçimine ortak olmak isteyen milyonlarca kadın çalışacak iş bulamıyor. Urfa'da geçici iş için açılan bin kişilik kadroya 44 bin kişinin başvurması, bunun için şehir stadyumunda kura çekilmesi, işsizliğin nasıl can yakıcı bir sorun haline geldiğini gözler önüne seriyor.

Üstelik ekonomik veriler, önümüzdeki dönemde işsizliğin daha da artacağını gösteriyor. Krizden dolayı ekonomi küçülmeye başlamıştır ve 31 Mart seçimlerinden sonra krizin etkisinin daha da artacağı bir sır değildir.

Ücretlerimiz artan enflasyon karşısında eridikçe eriyor. Bu yüzden evimize giren gıdanın miktarı azalmakla kalmıyor, kalitesi de düşüyor. İktidarın politikaları yüzünden tarım çökmüş durumda! Patatesi bile evimize götürmekte zorlanıyoruz, bibere ise camekânın arkasındaki pırlanta gibi uzaktan bakıyoruz. Bildiğimiz acı soğanı baş tacı eder hale geldik!

Üreten, alın teri döken milyonlar bu halde yaşarken, siyasi iktidar sorumluluğu üzerine almayarak, kendisinden başka herkesi suçluyor. Yıllarca “kuyrukları bitirdik” propagandası yapıp oy isteyenler, utanıp sıkılmadan tanzim satış kuyruklarına “berekat kuyruğu” diyebiliyorlar. Ancak iktidarın üreticiyi, halcileri, pazarcıyı, kendisini eleştiren muhalefeti suçlamasıyla, hatta “terörist” demesiyle sorun çözülmüyor. Mızrak çuvala sığmıyor. Bu yüzden, sıkışan ve toplumsal desteği eriyen iktidar, tüm gücüyle gündemi değiştiriyor ve gerçeklerin üzerini kapatmaya çalışıyor.

Kardeşler!

Her türlü yalanın bağıra bağıra söylendiği, gerçeklerin katledildiği, utanma arlanma duygusunun ayaklar altına alındığı, emekçilerin sahte gündemler etrafında kutuplaştırıldığı bir dönemden geçiyoruz. ABD’den Türkiye’ye kadar egemenler, dini inançlarımızı, ahlâk anlayışımızı, duygularımızı kendi çıkarları için tepe tepe kullanmaktan çekinmiyorlar.

İktidar sahipleri yalan söylerken son derece rahatlar. Çünkü toplumun ve emekçilerin örgütsüz olduğunu biliyorlar. Gazete ve televizyonlardan sosyal medyaya kadar muazzam bir gücü ellerinde tutuyorlar. Medyayı kullanarak aklımıza ket vurmak, her türlü düşünce sürecinin önünü kesmek ve hiçbir şeyi sorgulamayan robotlara dönüştürmek istiyorlar. Toplumdaki gerilimi tırmandırıyor, emekçileri kutuplaştırıyor, böylece krizin, işsizlik ve yoksulluğun üzerini kapatıyorlar. “Ben olmazsam kaos olur” diyerek bizi korkutmak, başka bir alternatif olmadığına bizi inandırmak, yoksulluğu ve zorbalığı gönüllüce kabullenmemizi istiyorlar. Peki, başka bir alternatif yok mu?

Ne yazık ki işçi sınıfı şu anda örgütlü olmadığı için siyaset sahnesine bir sınıf olarak çıkamıyor. Bu yüzden işçiler kendilerini yalnız hissediyorlar. İşsizliğe, hayat pahalılığına, yoksulluğa, demokratik hakların yok edilmesine tepkililer, ama “alternatif yok” diyorlar. Pek çok işçi, çıkışsız olduğunu düşünerek ve korkutma politikasının etkisinde kalarak iktidarı destekleyebiliyor. Oysa kardeşler, mesele oy verilecek alternatif bir parti bulma meselesi değildir. Asıl mesele, işçi sınıfının örgütlenmesi, dayanışmasını güçlendirmesi, bir sınıf olarak hareket etmeyi başarmasıdır. Alternatif işçi sınıfının bizzat kendisi, örgütlü gücüdür!

Bugün “yapacak bir şey yok” diyerek alternatifsizlikten şikâyet eden, örgütlenmekten uzak duran bir işçi, on yıllar geçse de sömürülmekten ve yoksulluktan kurtulamaz! Babası, dedesi, nenesi kurtulamadığı gibi! Kapitalist

düzende zenginler daha fazla zenginleşirken, üreten milyonlar sömürülmeye ve yoksulluk koşullarında yaşamaya devam eder. Ta ki işçi sınıfı bu düzeni değiştirene kadar!

Kardeşler!

Dünya işçi sınıfının muazzam bir deneyimi var. İşçi sınıfı geçmişte büyük kavgalar verdi, direnişler sergiledi ve bu sayede pek çok hak kazandı. “Hak verilmez, alınır” özdeyişini tarihe kazıdı. Bir sınıf olarak hakları olduğunu patronlar sınıfına zorla kabul ettirmeyi başardı. Avrupa ve Amerika işçi sınıfı 14 saatlik işgününü önce 12 saate, sonra 10 saate ve daha sonra da 8 saate indirdi. Sermaye sınıfı “batıyoruz” diyerek kıyameti kopartıyordu ama işçi sınıfı bu yalana aldırıyor, koşullarını düzeltmek için mücadeleyi sürdürüyordu. Bu sayede oy kullanma, sendika kurma, grev yapma haklarını dişıyla tırnağıyla kazandı. Sosyal sigorta sistemi oluşturulmasını sağladı, emeklilik hakkını elde etti. Ağır çalışma koşullarını ve kötü yaşam koşullarını düzeltmeyi başardı. Ücretlerini yükseltti, sosyal haklarını genişletti. Bugün tüm dünya işçi sınıfı, hâlâ geçmiş kuşakların verdiği bu destansı mücadelelerin mirasını yiyor.

Eğer işçi sınıfı oturup iktidardan kendisine bir şeyler vermesini bekleyseydi, hiçbir şey alamazdı. Çünkü hangi ülkede olursa olsun sermayeden yana hükümetler, kapitalist sömürü düzenini savunurlar. Hükümetleri işçi haklarını tanımak üzere harekete geçiren işçi sınıfının örgütlü gücüdür, baskısıdır. Bugün işçi sınıfı güçlü olmadığı, AKP hükümeti işçilerin örgütlü basıncını hissetmediği için bu kadar keyfi davranabiliyor. Bizleri horlayıp aşağılayabiliyor. Milyonlarca EYT’linin haklarını gasp edip “türedi” diyebiliyor. Kutuplaştırıcı siyasetiyle emekçileri bölüp parçalamayı başarabiliyor. Krizin faturasını bize kesebiliyor.

Kardeşler, artık gözlerimizi açmanın ve yeter demenin zamanı geldi, geçiyor. “Alternatif yok” diyerek çaresizce beklemek yerine sendikalarımızda ve diğer işçi örgütlerimizde bir araya gelmeli, örgütlenmeli, dayanışmamızı güçlendirmeliyiz. Bunu yaparken, krizin faturasını bize kesen, haklarımızı gasp eden bu iktidara tepkimizi göstermekten geri durmayalım! İşsizliğe, yoksulluğa, tanzim satış kuyruklarına, aşağılanmaya, demokratik hakların yok edilmesine, kadına şiddete, iş cinayetlerine HAYIR diyelim! ■

Tanzim Satıştan İşsizliğe Kuyruk Çilesi!

17 yıldır ülkeyi yöneten AKP'nin en çok kullandığı siyasi malzemelerden biri "kuyruklar" olmuştur. 12 Eylül 1980 öncesindeki yağ, tüp ve benzin kuyruklarını gündeme getiren AKP, yılladır "milleti kuyruklara mahkûm olmaktan kurtardık" propagandası yapıyor. 12 Eylül öncesindeki meşhur tüp ve yağ kuyruklarının nedeni aslında yokluk değildi. O dönem işçi sınıfı örgütlüydü ve çok güçlüydü. Grevler yaparak patronlar sınıfına kök söktürüyordu. Mücadeleci sendikalarda birleşmiş işçilerin pek çok sosyal hakkı vardı. Daha da önemlisi, patronlar karşısında işçilerin başı dikti! İşçilerin direncini kırmak isteyen sermaye sınıfı, bir askeri darbeden medet umuyordu. Ama bunun için de toplumun hazırlanması gerekiyordu. İşte bu doğrultuda tüpten yağa kadar birçok temel ihtiyaç maddesinin piyasaya sürülmesi engellendi ve bir "kıtlık" havası yaratıldı. Ayrıca kanlı oyunlar tezgâhlandı, toplum canından bezdirilmek istendi. Patronlar sınıfı 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesiyle hedefine ulaştıktan sonra, bu yapay "kıtlık" ve kuyruklar bir anda ortadan kalktı.

İktidar, geçmişteki bu kuyruk çilesini siyasi malzeme olarak kullanırken, asla patronlar sınıfının bu kuyrukları bilerek yarattığına değinmiyor. Çünkü o da sermaye düzenine, sömürü düzenine hizmet ediyor. Gerçek olan bir şey var ki, emekçiler için dünden bugüne kuyruk çilesinin bitmediğidir. Şimdi uzayıp giden kuyrukların nedeni ise daha farklı... Bugünkü kuyrukları yaratan bizzat iktidarın politikalarıdır. Bu iktidarın uygulamaları yüzünden tarım çökmüş durumda! Türkiye'nin her köşe bucağında yetişen patates bile ithal ediliyor. Krizden dolayı gıda fiyatları başta olmak üzere, tüm temel ihtiyaç maddeleri zamlanıkça zamlanıyor. Öyle ki işçi-emekçiler, yanına yaklaşamadıkları bibere "bay biber" diye hitap etmeye başladılar.

Çarşı pazardan tepkiler yükselirken, AKP hükümeti 31 Mart seçimlerinde oylarının düşmesinin önüne geçmek için tanzim satış noktalarını oluşturdu! Ekonomik krizin kendilerine fatura edilmesiyle beli iyice bükülen emekçiler, birer ikişer kilo ucuz sebze alabilmek için kötü hava koşullarına rağmen saatlerce tanzim kuyruklarında bekliyorlar. Birileri Saraylarda ve köşklere yaşarken, emekçilere kuyruklarda beklemek düşüyor. Hükümet sözcüleri ise bu tabloyu insan aklıyla alay edercesine "iki tür kuyruk vardır, biri yokluk kuyruğu, diğeri varlık kuyruğu; bizimki varlık kuyruğu" şeklinde açıklıyor!

Tanzim kuyrukları ve Türkiye'nin birçok şehrinde uzayıp giden işsizlik kuyrukları da nasıl bir süreçten geçtiğimizin kanıtlarını sunuyor. Son bir yıl içinde bir milyondan fazla işçi işsiz kaldı. İşsiz sayısı 4 milyon 300 bini geçti. Ancak bu TÜİK'in rakamlarıdır, sendikaların rakamları ise işsizliğin 7 milyondan fazla olduğunu ortaya koyuyor. Üniversite mezunu işsiz sayısı bile 1 milyonun üzerine çıktı ve "boşta gezer" olarak adlandırılan ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin sayısı 3 milyona yaklaştı! Hâl böyleyken, işsizlik kuyrukları da pıtrak gibi çoğalmaya başladı. Geçtiğimiz günlerde Rize'de, Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı il ve ilçe müdürlüklerinde çalıştırılmak üzere **10 temizlik işçisi kadrosu açıldı ve tam 12 bin 571 kişi başvurdu!** Zonguldak'ta Türkiye Taş Kömürü Kurumu'nun bin kişilik alım yapacağını duyurması üzerine, bu iş için 60 bin kişi başvurdu, izdiham yaşandı. Bu rekor iş başvurularını o kadar sık işitir olduk ki artık gündelik yaşamın bir parçası olmuş durumda. Hatırlayalım, birkaç hafta önce de Urfa'da, üstelik geçici bir iş için açılan **bin kişilik kadroya 44 bin kişi başvurmuştu!** Neyse ki işe alım sürecini yürüten beyler, 44 bin kişiden kuyruk oluşturmasını beklemedi ve mini işsizler ordusu şehir stadyumunda ağırlandı! Kura çekilerek sorun çözüldü!

Mızrak artık çuvala sığmıyor kardeşler, ekonomik kriz derinleştikçe ağır sonuçları biz işçiler için daha da can yakıcı hale geliyor. Tanzimden işsizliğe kadar hepsi aslında yoksulluğumuzun kuyruğudur! Bu kuyruklar ekonomik krizin bizlere fatura edildiğini gösterir. Varlık içinde yokluğa mahkûm edilmemizin resmidir bu kuyruklar! Her şeyi üreten, var eden bizler, ne zaman "artık yetti sırtımızdan beslendiğiniz" deriz, işte o zaman kötü koşullar değişir! İşte o zaman ortada ne kuyruk kalır, ne de yoksulluk! ■

SGK'nın Açık Vermesi İşçilerin Suçu mu?

Son dönemde emeklilikte yaşa takılanlardan (EYT) dolayı SGK meselesi yeniden gündeme geldi. İktidar, “EYT’lilerin istediği olursa SGK zarar eder, batar” diyor. Oysa mevcut durumda SGK fonları, çeşitli biçimler altında özel hastanelere yani patronlara aktarılıyor. Ama sıra işçiye geldiğinde “SGK zarar mı etsin!” cevabı veriliyor. Siyasi iktidar, SGK fonlarının işçi sınıfına daha fazla aktarılmasını “zarar” olarak değerlendiriliyor. Sanki işçilerden yapılan kesintilerle oluşmuş bir sosyal güvenlik sistemi değil de bir kapitalist şirket söz konuymuş gibi!

Ülkenin sosyal güvenlik sistemini düzenleyen bu kurumunu bir holding gibi düşünmek doğru değildir. Sosyal Güvenlik Kurumu kâr hedefi gütmeyen, ticari olmayan bir kurumdur. Milyonlarca işçi ve emekçinin hastalık, işsizlik, sakatlık, ölüm ve analık halinde korunmasını sağlamakla, emekli aylıklarını ve sağlık harcamalarını ödemekle yükümlüdür. Bu amaç için kurulmuştur. Peki, SGK milyonlarca işçi ve emekçiye bu paraları nereden bulup da veriyor, sosyal güvenlik sistemini nasıl finanse ediyor? Kurumun gelirlerinin %85’ini işçilerin brüt ücretlerinden kesilen primler oluşturuyor. Bunun anlamı, SGK fonlarının işçi sınıfına ait olduğudur. Meselâ diyelim ki SGK bütçesi açık verdi; o takdirde yine ezici ağırlıkla işçi ve emekçilerden toplanan vergilerden SGK’ya pay aktarılıyor. Yani SGK’nın giderlerinin gelirlerinden fazla olması durumunda ortaya çıkan bütçe açığı, genel bütçeden karşılanıyor. Dolayısıyla bütçesi açık veren SGK’nın batması mümkün değildir.

AKP hükümeti, 2006 yılında sistemin kimi sorunlarından dem vurup “Sosyal Güvenlik Reformu” yaptı. Adına “reform” yani düzeltme/iyileştirme dediler ama işçilerin çalışma ve yaşam koşullarında herhangi bir iyileşme olmadı, sorunlar düzemedi. Aksine yasa yürürlüğe girdikten sonra sigortalı olanlar ciddi kayıplar yaşadı, mevcut sigortalıların da kimi hakları gasp edildi. İktidar, bu yasanın bir ihtiyaç olduğu yanılsamasını oluşturabilmek için “SGK zarar ediyor, bütçe açıkları var. Bu açıkları kapatacağız” söylemini kullandı. Hatta bu söylemi, kimi mitinglerde AKP’ye oy veren örgütsüz emekçilere de alkışlattı!

İktidarın şikâyet ettiği SGK açıklarını azaltmanın iki yolu vardı. Birincisi kayıt dışılığın önüne geçerek ve patronların SGK primlerini işçilerin gerçek ücreti üzerinden yatırmalarını sağlayarak SGK’nın gelirlerini arttırmak, ikincisi giderleri kısmak... AKP, ikincisini yani giderleri kısmayı tercih etti! Peki, SGK giderlerinin kısılması ne anlama geliyordu? Adına “reform” dedikleri hak gaspıyla birlikte, aylık bağlama oranları yarı yarıya düşürülerek emekli maaşları kuşa çevrildi. Emekli olma yaşı kademeli olarak 65’e çıkartıldı ve sağlık daha da paralı hale getirildi.

“SGK açığı var” diyerek emeklilik maaşlarını düşüren, “emekli aylıkları bütçeye külfet oluşturuyor” diyerek emeklilik yaşını 65’e çıkartan, “kaynak yok” diyerek EYT’lilerin haklarına el koyan, “katkı payı” adı altında işçinin cebinden çıkan sağlık harcamalarını arttıran hükümet, iş patronlara gelince farklı konuşuyor. “Açık var ama senden daha az prim istiyorum” diyor! Yasal değişiklikler ve teşvik uygulamalarıyla patronların ödediği primlerden yüzde 25 oranında indirim yapıyor! Bir yandan vergi gelirlerinin azalacağını söyleyerek asgari ücretin vergi dışı tutulmasına karşı çıkan hükümet, öte yandan sigortasız işçi çalıştıran, dolayısıyla vergi kaçıran patronlara göz yumuyor! Sağlığı ticarileştirerek ilaç şirketlerini ihya ediyor!

SGK’nın açık vermesi işçi ve emekçilerin suçu değildir. SGK’nın görevi fonlarını patronlara peşkeş çekmek değil, bu fonları işçi sınıfına daha fazla emeklilik ve sağlık hizmeti vermek için harcamaktır. Ama siyasi iktidar işçiler için yapılması gereken harcamalara “zarar” diyerek işçilerin bilincini bulandırmak istiyor. Üstelik mesele kaynak sorunu değil, mevcut kaynakların kullanımında bir tercih meselesidir. Hükümet işçiyi, emekçiyi, emekliyi, malulü, yaşlıyı korumak yerine, bizlerden topladığı paralarla oluşan fonları sermayeye peşkeş çekiyor.

Kardeşler, iktidar, vergi ve sosyal fonları emekçilere daha iyi hizmet vermek için değil işverenlere kaynak transfer etmek için kullanıyor. Bize mezarda emekliliği dayatanlara, emeklilik aylıklarını düşürenlere ve EYT’lilerin haklarını gasp edenlere koca bir HAYIR demeliyiz! ■

Emekçi Kadın Mücadeleyle Güçlenir, Güçlendirir!

Patronlar sınıfı, işçiler her başını kaldırdığında ne pahasına olursa olsun ezmek isterler o başı. Çünkü gasp ettikleri ekmeğimizin peşinden koşmamıza yoktur tahammülleri. İşçiden çalarak elde ettiklerini kaybetmek istemezler. Bütün bir sınıf olarak bin türlü oyun kurar, bin türlü rezillik yaparlar. İşçi sınıfı o oyunları bozmanın yolunu kadın erkek el ele mücadele etmekte bulmuştur. İşçi sınıfının kadını da erkeği de mücadele ettikçe güçlenmiş, birbirine omuz verdikçe daha da devleşmiştir.

Tarihin aydınlık sayfalarında işçi sınıfının binlerce mücadele örnekleri var. Binlerce yengi, yenilgi ve binlerce birikim, deneyim. Paşabahçe grevi de bu şanlı mücadelelerden biridir ve Türkiye işçi sınıfının tarihinde önemli bir yere sahiptir.

“Biz işçiyiz. Paşabahçe de bir fabrika. Şişe ve cam yapar, orada çalışırız. Beyoğlu’nda süslü bir mağazası var. Tabaklar ve bardaklar görürsünüz de iftihar edersiniz. İşte onları yaparız biz. 1800 derece hararetin altında çalışırız. Hepimiz 2500 kişiyiz. Ailelerimizle 10000. Toplu Sözleşme Kanunu çıktı dediler. Biz de hak isteyebileceğimiz. Üç sene evvel sözleşme yapıldı. Bize bir şey veren olmadı. Biz de greve başladık. Bugün 80 günü geçti gene de hakkımızı istiyoruz. Dağlardan ebeğümece topluyoruz, labada topluyor, balık olursa oltayı alıp koşuyoruz. Evde fazla eşya vardı, kilim, mintan, iskemle gibi. Onları da satıyoruz...”

İşte hikâyelerini böyle anlatan Paşabahçe işçileri soğuk bir kış günü, 31 Ocak 1966’da greve çıktılar. İşçi aileleri ve diğer sektörlerde çalışan işçiler grevle hem maddi hem manevi öyle güzel dayanışma gösterdiler ki, işçilerin güçlenmesinden korkan hükümet, grevi “halkın sağlığını bozduğu” gerekçesiyle yasakladı.

Maden-İş Çalışma Grubu tarafından hazırlanan Derinden Gelen Kökler adlı kitapta Paşabahçe grevi anlatılır. Grev yasaklandıktan sonra 2500 işçinin sadece 11’i bu yasağa uydu ve çalışmaya başladı. Elbette 2500 işçinin çalışmadığı bir fabrikada 11 işçi çalışarak grevi kıramazdı ama yine de bu 11 işçiden birinin eşi fabrikaya geldi ve içerdeki kocasına çalışmayı bırakıp dışarı çıkmazsa akşam onu eve almayacağı haberini gönderdi. Haberi alan işçi, arkadaşlarının yanına döndü ve greve devam etti.

1960’lı yıllar Türkiye’de işçilerin örgütlü güçlerine güvenerek ve haklılıklarına inanarak çetin mücadeleler verdikleri yıllardı. İşçiler kadın erkek hep birlikte, omuz omuza mücadele ediyorlardı. Hem işçi kadınlar hem de işçi eşi emekçi kadınlar grev meydanlarında, direniş alan-

larında, fabrika işgallerinde mücadelenin başarıya ulaşması için üzerlerine düşeni yapıyorlardı. Öncü işçilerin ve mücadeleciler sendikaların çalışmaları neticesinde işçi eşi kadınlar da kocalarıyla birlikte, grev ve direniş alanlarında çocuklarıyla bekleyerek, mitinglere, protestolara gidiyorlardı. Kadınlar işçileştikçe sadece kadın değil üreten, kazanan, paylaşan, yaşama karışan insanlar olduklarını görüyorlardı. Bütün bunlar emekçi kadınları değiştiriyordu. Sözü ve özü erkeğinden sonra gelen, sinik, toplumsal yaşamdan dışlanmış kadınlar bu kaderi değiştiriyor, “biz de buradayız” diyorlardı. Kendileriyle birlikte işçi sınıfının mücadelesini de güçlendiriyorlardı.

Güçlü olmak ağırlık kaldırabilmek değildir. Güçlü olmak şirket toplantılarında işçileri nasıl sömüreceğine karar veren erkeklerle yan yana oturmak değildir. Güçlü olmak pahalı makyajlar, kıyafetlerle etrafa poz kesmek değildir. Güçlü olmak gerektiğinde grev, direniş alanlarında haykırmaktır avazın çıktığı kadar. Omuz vermektir kadın, erkek, koca, kardeş, arkadaş olarak patronlara karşı direnen bütün işçilere. Güçlü olmak, kadınıyla erkeğiyle biz işçiler için birlik olmaktır.

İktidar sahipleri tüm işçileri ve biz emekçi kadınları da sindirmeye çalışıyor. İstiyorlar ki işyerinde, sokakta, evde onların bize çizdiği sınırlara boyun eğelim. Ama yok öyle yağma! Biz 1966’da Paşabahçe grevinde kocasına yürek olmuş emekçi sınıf kardeşimizi örnek almalıyız. Çocuklarımız için, kocalarımız için, sevdiğimiz için ve kendimiz için gücümüzü sınıfımızın örgütlü gücüne katmalıyız. ■

Tüm Zorluklara Rağmen İşçiler Haklarını Arıyor

İstanbul'da Büyük EYT Mitingi

Emeklilikte Yaşa Takılanlar, gasp edilen emeklilik hakları için kararlı mücadelelerini sürdürüyorlar. 17 Mart Pazar günü yüz binlerce EYT'li, taleplerini haykırmak için İstanbul Maltepe meydanında toplandı. Mitinge ÜİDDER'in de içinde olduğu birçok sendika, emek ve demokratik kitle örgütü destek verdi. EYT'liler, "Direne Direne Kazanacağız", "Mezarda Emekli Olmayacağız", "Zafer Direnen Emekçinin Olacak" sloganlarıyla alana girdiler, program boyunca öfkelerini ve kararlılıklarını dile getiren sloganlar attılar. "Çalıştık, Ürettik Ömrümüzü Tükettik", "Vur Vur İnsan Ankara Dinlesin" diye haykırdılar.

EYT Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği tarafından düzenlenen buluşmanın açılış konuşmasını dernek başkanı Gönül Boran Özüpak yaptı. Özüpak konuşmasında, EYT'lilerin dayanışmasının öneminden bahsederek "1999 yılından önce işe başlayan bu insanlar kimseden sadaka istemiyorlar, lütuf istemiyorlar. Ceplerinden çıkan kendi primlerinin emekli maaşı olarak geri iade edilmesini istiyorlar. Bizler sonuç alana kadar mücadelemize devam edeceğiz. Torunlarımıza uydurulmuş masallar değil, bu büyük direnişi anlatacağız" dedi. Özüpak, EYT'lilerin sonuna kadar mücadele edeceklerini dile getirdi.

Gönül Boran Özüpak'ın ardından Sosyal Güvenlik Uzmanı Ali Tezel sözü aldı. Sürecin en başından beri EYT'lilerin yanında olan Tezel, örgütlü olmanın ve dayanışmanın öneminden bahsetti. Tezel, şöyle sordu: "Bu emeğin mağduriyeti, bunu biz emeklilikte yaşa ta-

kılanlar yaşıyoruz. Sonra bir de bizim torunlarımız var, 65 yaşında emekli olup 500 lira emekli maaşı alacaklar. Mücadele etmeye devam etmeyecek miyiz?" Kitle Tezel'in sorusuna alkışlarla ve sloganlarla coşkulu bir yanıt verdi. Tezel, kıdem tazminatının gasp edilmek istenmesine de dikkat çekerek şöyle devam etti: "Mart ayından sonra kıdem tazminatı fonu getirecekler, yani kıdem tazminatlarımızı gasp edecekler. 1999'da deprem vardı, insanlar yaralılarla ilgileniyordu, canlarıyla ilgileniyordu. Ama şimdi deprem yok. Kıdem tazminatı fonu gelirse ki bu emeğin son kalesi ve onu da elimizden almak istiyorlar, ona dokundurtmayacağız" dedi. Bu sözler de kitle tarafından coşkuyla karşılandı. Buluşmaya EYT'lilerin kararlılığı, coşkusu ve dayanışma ruhu hâkim oldu.

Buluşma başladığı coşkuyla ve dayanışma mesajlarıyla son buldu.

Zümrüt Gıda İşçileri Direnişte

Antep Başpınar Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan Zümrüt Gıda'da, patron kriz gerekçesiyle üretimi durdurarak işçileri işten çıkardı. Ücretleri, tazminatları ve diğer hakları verilmeden işten çıkarılan işçiler, 10 Martta fabrika önünde direnişe geçti.

Patron 2,5 aylık ücretlerini vermeden çıkardığı işçilere toplu çıkışlarını Mayıs ayında vermeyi teklif etti. Ancak işçiler bu durumda işsizlik maaşından Mayıs ayından itibaren faydalanabileceklerdi. Patronun bu dayatmasına tepki gösteren işçiler, haklarını alana dek fabrikanın önünden ayrılmayacaklarını ifade ediyorlar.

Flormar'da anlaşma sağlandı, direniş sona erdi

Petrol-İş Sendikasında örgütlenen ve işten atılan Flormar işçilerinin başlattığı direniş, 297. gününde anlaşmaya varılmasıyla sona erdi. Anlaşmaya göre işçilere 12+4 maaş sendikal tazminat ile kıdem ve ihbar tazminatları ödenecek. Ayrıca iş kanununun 25/2'nci maddesinden işten atılan işçilerin işten çıkarılma maddeleri 18. Madde olarak değiştirilecek ve işçiler 10 aylık işsizlik ödeneği almaya hak kazanacaklar.

Petrol-İş Sendikası Gebze Şubesi, yapılan anlaşmayı ve direnişin sona erdiğini bir basın açıklamasıyla duyurdu. Sendikalar ve emekten yana kurumlar Flormar işçilerini yalnız bırakmadılar.

Petrol-İş Sendikası Gebze Şube Başkanı Süleyman Akyüz, yaptığı konuşmada Flormar işçilerinin yaptığı oylamadan "haklarımızı ve tazminatlarımızı alarak direnişe son verme" kararının çıktığını belirtti. Eylemin sonucunda bir zafer kazanıldığını vurgulayan Akyüz, her türlü zorlu koşullara rağmen direndiklerini ve mücadeleye verdiklerini belirtti.

Kale Kayış'ta sendika düşmanlığına karşı direniş

İstanbul Silivri'de konveyör bant üretimi yapan Kale Kayış fabrikasında Petrol-İş Sendikasında örgütlenen işçiler, sendika düşmanı patronun işten atma saldırısına maruz kaldılar. İşçilerin sendikadan istifa etmesi için baskıyı arttıran patron, iki işçiyi işten çıkardı. 300 işçinin çalıştığı fabrikada 6 Mart sabahı gece vardiyasından çıkan 100 işçi, artan baskılara, kötü çalışma koşullarına ve düşük ücretlere karşı üretimi durdurarak direnişe geçti. Kale Kayış işçileri sendikal hakları tanınmıyacağına dek mücadeleyi sürdürmekte kararlı olduklarını ifade ediyorlar.

Petrol-İş Gebze Şubesinden 8 Mart etkinliği

Petrol-İş Sendikası Gebze Şubesinin Kadın Komisyonu, 8 Mart Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü için bir dayanışma etkinliği düzenledi. Aşk-ı Mahal Düğün Salonunda gerçekleştirilen etkinlikte; Alpla, Plascam, Novares, CT Otomotiv ve Flormar işçileri bir araya geldiler.

Fabrikalarından, vardiyalarından çıkıp gelen kadınların selamlanmasının ardından, Petrol-İş Sendikası Gebze Şube Başkanı Süleyman Akyüz bir konuşma yaptı. 8 Mart'ın anlamına ve Flormar direnişinin önemine dair bir konuşma yapan Akyüz, etkinliğin

örgütlenmesindeki emeğinden dolayı ÜİD-DER Müzik Topluluğuna teşekkür etti, sınıf dayanışmasının önemini vurguladı. Akyüz'ün konuşmasının ardından ÜİD-DER Müzik Topluluğu tarafından Flormar işçileri için uyarlanan türküler söylendi, direniş sürecini anlatan videolar gösterildi. Etkinlikte, egemenler tarafından 8 Mart Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü'nün içinin boşaltılmaya çalışıldığı ve buna karşı emekçi kadınların 8 Mart'a sahip çıkması gerektiği vurgusu yapıldı. "Biz Hayır Deriz" şarkısı hep bir ağızdan coşkuyla söylendi. Emekçi kadınlar, "bizi hiçe sayarlara biz hayır deriz" diyerek, eşitsizliğe, sömürüye, ezilmeye, horlanmaya tepkilerini dile getirdiler.

SİBAŞ işçileri sendikalı olarak çalışmak için direniyor

Aydın'ın Söke ilçesindeki SİBAŞ Gıda'da Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikasında örgütlendikleri için işten çıkarılan işçilerin direnişi 28 Aralıktan bu yana devam ediyor. İşçilerin sendikalaşmasını hazmedemeyen SİBAŞ yönetimi, peyderpey 77 işçiyi işten çıkardı. Sibaş işçileri eşleri ve çocukları ile birlikte fabrikanın önündeki direniş çadırında mücadeleye devam ediyorlar. Direnişçi işçilere sendikalar ve demokratik kitle örgütleri dayanışma ziyaretleriyle destek veriyor. ■

Kadını, Erkeği ve Genciyle Dünya Meydanlarında Emekçilerin Sesi Yankılanıyor

Dünyada iklim krizine karşı öğrenciler ayakta!

Öğrenci gençliğin iklim değişikliğine karşı Avrupa’da başlayan mücadelesi tüm dünyaya yayılıyor. Aylardır mücadelelerini sürdüren ve “İklim için grev!” diyen öğrenci gençlik, 15 Mart küresel eylem günü ilan etti, okulları boykot edip sokaklara aktı. 125 ülke ve 2000’den fazla merkezde alanlara çıkan öğrenciler kapitalist egemenleri ve onların iklim politikalarını protesto ettiler. “İklim krizde!” diye uyarın gençler, “Değişime ihtiyaç var ve şimdi gerekli!” diye haykırdılar.

15 yaşındaki Greta Thunberg 2018 Ağustosunda iklim krizini protesto etmek için İsveç parlamentosu önünde bir oturma eylemi yaptı. Thunberg’in bu eylemi gençleri harekete geçirdi. Eylemler Avrupa’ya ve dünyanın diğer kıtalarına yayılarak Gelecek İçin Cuma Günleri” (Fridays for Future) hareketine dönüştü. Her Cuma okul grevi yapan öğrenciler çeşitli eylem ve protesto yürüyüşleriyle alarm veren iklim krizine karşı iktidar sahiplerini uyarıyorlar. Kararlı olduklarını göstermek ve iklim değişikliğine dikkat çekmek için protestolarını sürdüren gençler, gerekli önlemlerin derhal alınmasını ve yeni politikalar üretilmesini talep ediyorlar. Dünya politikasına yön verenleri ve dünyayı bir uçuruma sürükleyenleri uyararak geleceklere sahip çıktıklarını gösteriyorlar.

Kapitalist kâr düzeni ve sermaye sahiplerinin azgın politikaları dünyayı uçuruma doğru sürüklüyor. Gezeganimiz ve insanlık için bir tehdit olan iklim krizinin çözümü ancak bu kâr düzenine son vermekle mümkün olabilir. Bugün ayağa kalkan gençlerin ifade ettiği gibi “Değişime ihtiyaç var!” ve bu kadınıyla, erkeğiyle genciyle dünya işçi sınıfının ellerindedir!

Emekçi kadınlar 8 Mart’ta alanlardaydı

Geride bıraktığımız 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü’nde renkleri, dilleri, ulusları farklı milyonlarca emekçi kadın meydanlarda bir araya geldi. Bangladeş’ten Almanya’ya, Kolombiya’dan İsveç’e dünyanın onlarca ülkesinde emekçi kadınlar sömürüye, çifte ezilmişliğe, baskılara, şiddete, krize karşı tek ses, tek yürek oldu. Dünya meydanları 8 Mart’ın coşkusuna, mücadele ruhuna ve emekçi kadınların yükselen sesine bir kez daha tanıklık etti.

Türkiye’deki 8 Mart gösterilerine bu yıl da kadınların artan baskılara ve şiddete karşı haklı öfkesi ve kararlılığı damgasını vurdu. Eylemlerde siyasi iktidarın emekçi kadınlara yönelik saldırgan tutumu, kadını hor gören, aşağılayan söylemleri, krizin kabaran faturası, işsizlik,

yoksulluk protesto edildi. Kadınlar “susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz” diye haykırdı. İstiklal Caddesinde bir araya gelen ve Taksim Meydanına yürümek isteyen kadınlara polis saldırdı. Buna rağmen kadınlar geri adım atmadılar ve taleplerini haykırmaya devam ettiler.

İspanya’da geçtiğimiz sene 5 milyon kadının katıldığı grevin ardından bu sene de iki saatlik iş bırakma eylemleri yapıldı. Sendikaların çağrı yaptığı 2 saatlik greve milyonlarca kişi katıldı. Meydanlara çıkan kadınlar tıpkı geçen sene olduğu gibi “kadınlar durursa dünya durur” diye haykırdılar.

Kadınların her türlü baskı, şiddet ve ayrımcılıkla yüze kaldığı, sefaletle boğuştuğu Hindistan’da da, kadınlar 8 Mart’ta bir kez daha hakları için meydanlardaydı. Endonezya’nın emekçi kadınları yoğun sömürüye, ağır çalışma koşullarına, hamilelik nedeniyle işten atılmaya, düşük ücretlere ve ayrımcılığa karşı taleplerini yansıtan döviz ve pankartlarla yürüdüler.

ABD’de kadınlar, Trump yönetiminin kadın ve göç-

men düşmanı politikalarını, artan yoksulluğu, düşük ücretleri, hayat pahalılığını protesto ettiler. “Dünyadaki tüm kızlar ve kadınlar için yürüyoruz” dediler. Brezilya’nın dört bir yanında meydanlara çıkan kadınların öfkesinin hedefinde ülkenin yeni devlet başkanı faşist Jair Bolsonaro vardı. Gösterilerde Bolsonaro’nun ırkçı, göçmen ve kadın düşmanı söylem ve politikaları protesto edildi.

Cezayirli emekçiler işsizliğe, yoksulluğa ve yolsuzluklara karşı meydanlarda

Cezayir’de 82 yaşındaki Cumhurbaşkanı Abdülaziz Buteflika Şubat ayında seçimlerde 5. kez aday olacağını açıkladı. Bunun üzerine ülkede baskıcı rejime karşı başlayan gösteriler devam ediyor. Cezayir meydanlarını dolduran emekçiler, “Cezayir halkı hayır diyor”, “Artık git” sloganlarıyla tepkilerini dile getiriyorlar. Buteflika’nın yıllardır sürdürdüğü baskıcı politikalara, artan yoksulluğa, işsizliğe ve kronikleşen yolsuzluğa karşı “Hırsızlar, memleketi yediniz”, “maskaralığa son”, “halk rejim değişikliği istiyor”, “5. döneme hayır”, “özgür ve demokratik Cezayir” diyorlar.

Buteflika 2013’ten bu yana halkın karşısına çıkmadı. Halk, Buteflika’nın sağlık durumu gittikçe bozulmasına rağmen 20 yıllık iktidarını uzatma dayatmasına tepki gös-

teriyor. Cezayir halkının ayağa kalkması üzerine Buteflika geri adım atmak zorunda kaldı ve aday olmayacağını açıkladı. Ancak seçimleri de iptal etti. Bunun üzerine tepkiler daha da arttı. Emekçiler, Buteflika’nın adaylıktan çekilmesinin yeterli olmadığını ve rejimin değişmesi gerektiğini dile getiriyorlar. 15 Martta yapılan gösteriye yüz binlerce işçi-emekçi katıldı. “Eş-şaab yurid iskat el-nizam” (Halk rejimi devirmek istiyor) sloganı atan Cezayirli işçi ve emekçiler, diktatörlük rejimi karşısında geri adım atmayacaklarını ortaya koyuyorlar.

Hollanda’da eğitim emekçilerinin grevi

Hollanda’da da on binlerce öğretmen eğitimdeki bütçe kesintilerine ve eğitimin ticarileştirilmesine karşı meydanları doldurdu. 15 Martta ilköğretimden üniversiteye dek tüm eğitim alanlarından bir araya gelen yaklaşık 40 bin emekçi, düşük bütçeye, okul yönetimlerinin otoriterleşmesine karşı taleplerini haykırdı. Öğretmenler politikacıların ve bürokratların okul yönetimlerini belirlemesine ve okulların şirket gibi yönetilmesine bir an önce son vermelerini istiyorlar. ABD’de mücadele eden ve kazanan öğretmenleri örnek aldıklarını söyleyen eğitim işçileri, öğrenciler için daha iyi altyapı sağlamak, öğretmenlerin iş yükünü azaltmak, eğitimin ticarileştirilmesinin önüne geçmek için mücadelede kararlı olduklarını vurguluyorlar. Hem öğrenciler ve hem öğretmenler arasında rekabeti körükleyen kıyas, hedef ve performans değerlendirmesi gibi uygulamaların kaldırılmasını talep eden öğretmenler, eğitim kurumlarının bağımsız olması gerektiğini ifade ediyorlar.

Dünyanın dört bir yanında olduğu gibi Hollanda’da da süren ve gençlerin başını çektiği iklim eylemleri ile birleşen grev, öğrencilerin ve ailelerinin de desteğini aldı. Emekçiler hem kendilerinin hem de öğrencilerin artan sorunlara karşı mücadeleye atıldıklarını ve mutlaka kazanacaklarını vurguluyorlar.

İtalya’da yüz binler ırkçılığa ve ayrımcılığa hayır dedi

İtalya’nın Milano şehrinde 2 Martta yaklaşık 200 bin emekçi, hükümetin ırkçı politikalarını protesto etmek için bir araya geldi. Şehir meydanında toplanan yüz binlerce emekçi “önce insan” pankartı taşıyarak yürüdü. Mitingde, ırkçılığı yücelten ve topluma bu fikri benimsetmek isteyen iktidara, “bu ırkçı atmosfere inat birçok renk ve farklılıkla bir aradayız” denilerek tepki gösterildi.

5,5 milyonun üzerinde üyesi olan İtalya Genel İşçi Konfederasyonunun da destek verdiği mitingde, hükümetin eşitsizliklerle mücadele etmesi gerekirken, aksine ırkçılığı körükleyen politikalar üretmesine karşı öfke dile getirildi. Göçmenlere uygulanan aşağılayıcı politikardan bir an önce vazgeçilmesini talep eden emekçiler, insanların yaşadığı zorlukları birlikte göğüslemek gerektiğini dile getirdiler. ■

Eşkiya Dünyaya Hükümdar Olmaz!

Okullarda okutulan tarih kitapları kralların, sultanların, beylerin, paşaların adlarını yazar, sanki bütün bir tarihi bir avuç hükümdar yapmış gibi. Sanki “Ol!” demişler de oluvermiş bütün bir tarihi olaylar! Seven, savaşan, açlık çeken, isyan eden yoksullardan bahsetmez bu kitaplar. Onların acılarını, sevinçlerini, özlemlerini, yiğitliklerini ve mücadelelerini tarih kitaplarından okuyamayız. Ama ezilen ve sömürülenler anlatmışlardır kendi destanlarını... Belki kâğıda dökememişlerdir ama sazla-sözle anlatmışlardır. Türkülerin ve ağıtların bizlere ışık tutan birer öyküsü vardır. İşte böyle bir türküdür; Eşkiya Dünyaya Hükümdar Olmaz, hepimiz biliriz bu türküyü... Belki bu türküye esin veren kişileri, olayları bilmeyiz ama bir yiğitliği anlattığını hissederek ağız dolusu eşlik ederiz hepimiz. Sandıkçıoğlu'nun, Sandıkçı Şükrü'nün hikâyesidir bu türkü; bilecek olan anlatsın bilmeyene!

Sene 1341 nefsimde uydum

Sebepe oldu şeytan bir cana kıydım

Katil defterine adımı koydum

Eşkiya dünyaya hükümdar olmaz

Sen üzülme anam dertlerim çoktur

Çektiğin çilenin hesabı yoktur

Yiğitlik yolunda üstüme yoktur

Eşkiya dünyaya hükümdar olmaz

Sene 1341 yani miladi 1923... Ömer Reis'in oğlu Holdozlu Şükrü, usta balıkçılığıyla bir de yiğitliğiyle bilinirmiş Rize'de, Abdi Ağa ise zalimliğiyle nam salmış Karadeniz bölgesine! Abdi Ağa, canından öte kardeşini bıçaklamış Şükrü'nün, akli başından uçan Sandıkçıoğlu ise düşmüş ağanın peşine... Köylüler “Abdi Ağa! Yüzünü dön Abdi Ağa! Arkadan vurulanlar, kaçarken vurulanlar, kalleştir!” sözlerini işitmiş önce, sonra da iki el silah sesi... Tutuklanmışlar Şükrü'yü, atmışlar üç tarafı denizle çevrili Sinop kalesinin karanlık bir zindanına.

Çok zamandır çektim kahrı zindanı

Bize de mesken oldu Sinop'un hanı

Firar etmeyilen buldum amanı

Eşkiya dünyaya hükümdar olmaz

Sinop kalesinden uçtum denize

Tam üç gün üç gece göründü Rize

Karşiki dağlardan gel oldu bize

Eşkiya dünyaya hükümdar olmaz

Rüstem Ağa ise mahpusluğu fırsat bilmiş ve göz koymuş Şükrü'nün karısına, Fadime'ye... Bunu duyan Sandıkçıoğlu firar edilemez denilen Sinop kalesinden arkadaşlarıyla birlikte kaçmış ve düşmüş bir başka ağanın, Rüstem'in peşine... Önce Rüstem Ağayı vurmuş sonra

da arkadaşlarıyla birlikte sığınmış dağlara... O vakitten tezi yok kimin başı sıkışsa, bir haksızlığa uğrasa varmış Sandıkçı Şükrü ve arkadaşlarının yanına. Kim ki mazluma zulmetmeye kalkmış Sandıkçı Şükrü'yü bulmuş karşısında! Zenginden almış fakire dağıtmış Şükrü, başı sıkışanın derdine ortak olmuş. Eşkiya demiş egemenler, küfürle birlikte anmışlar adını ama yoksul ahalinin gönlüne de taht kurmuş Şükrü...

Civar köyün ağaları birleşmişler de düşmüşler Şükrü'nün peşine, yerini jandarmaya söylemişler. Türküden de biliriz 500 atlı düşmüş Sandıkçıoğlu'nun peşine, bir yanını jandarma sarmış diğer yanını ise bir zamanlar iyilik yaptığı Varilcioğlu ve adamları... Teslim olan Şükrü'yü kalleşçe arkadan kurşunlamış Varilcioğlu... Şükrü, mertçe ölmüş ama adını yaşatmış yöre halkı, yiğitliğini ve iyiliklerini kuşaktan kuşağa anlatmış. Aradan yıllar geçmiş, egemenler bu sefer Sabahattin Ali'yi atmışlar Sinop zindanlarına, şiir okuduğu ve zulmün karşısında haklının yanında durduğu için... İşte Sabahattin Ali de yattığı zindanları daha önce mesken tutan Sandıkçıoğlu'nun hikâyesini burada dinlemiş, Eşkiya Dünyaya Hükümdar Olmaz şiirini burada yazmış.

Sabahattin Ali'nin “Eşkiya Dünyaya Hükümdar Olmaz” şiirini yazdığı Sinop Cezaevi.

Kardeşler, bu destanlar zalimlere boyun eğmeyenleri anlatır. Zulüm oldukça zulme başkaldıranlar da olmaya devam edecek. Bunu aklımıza yazalım ama kurtarıcı beklemeyelim, birileri gelip bizi kurtarmayacak! Çünkü bu çağın kurtarıcısı işçi sınıfıdır! Ne zaman ki sanayi gelişmiş ve işçi sınıfı çıkmıştır ortaya; işte o zaman tüm üretimi yapan, tüm zenginliği var eden işçi sınıfı bir kurtarıcı haline gelmiştir. İşçi sınıfı uyuyan ama gücünün farkında olmayan bir devdir. Tüm işçilerin birleştiğini ve şalterlerin indiğini bir düşünelim! Ne olur o zaman? Şunu asla unutmayalım: Biz birleşirsek, sömürücü zalimler dünyaya hükümdar olamaz! ■

Hepimiz Birimiz, Birimiz Hepimiz İçin Demedikçe...

■ Gebze'den EYT mağduru bir işçi

İktidar işçilerin haklarını yok eden yasalar çıkarıyor. Sendikalaşma nedeniyle işten atılmaya, grev yasakları almış başını gidiyor. Peki, çok büyük ve güçlü bir sınıf olmamıza rağmen işçi sınıfı olarak neden haklarımızı koruyamıyoruz?

Mesela Emeklilikte Yaşa Takılanlar yani EYT'liler olarak, 1999 yılında çıkarılan ve geriye doğru işletilen yasayla haklarımızın gasp edilmesine karşı mücadele ediyoruz. Yasanın yeniden düzenlenmesini ve mağduriyetlerin son bulmasını istiyoruz. İstanbul, Trakya, İzmir, Bursa, Adana ve Ankara'da gerçekleştirdiğimiz büyük salon etkinlikleriyle, son olarak yine İstanbul'da yaptığımız mitingle sesimizi duyurmaya çalıştık. Ama Cumhurbaşkanı ve partisi taleplerimizi karşılamak yerine, biz işçilere "türediler" yaftasını yapıştırıyor. İktidara göre EYT'liler "çift dikiş istiyor." İktidar, "boş işler" diyerek EYT'lilerin haklarını geri alma çabasını toplumun gözünde karalamaya çalışıyor. EYT mağdurları olarak, son derece haklı bir talepte bulunuyoruz. O halde nasıl oluyor da 6 milyondan fazla işçi, haklı taleplerini bir türlü hükümete kabul ettiremiyor?

Bunun nedeni işçi sınıfının dağınık ve örgütsüz olmasıdır. Aslında, Türkiye işçi sınıfı 12 Eylül darbesinden bu yana örgütsüz olmanın, kazanılmış haklarını koruyamayacağının sancısını yaşıyor. Bugün EYT mücadelesini 1999 yılından önce sigortalı olan işçiler yürütüyor. Yasa çıktığında bu işçilerin büyük çoğunluğu çeşitli fabrikalarda çalışan genç işçilerdi. Yasaya karşı mücadelenin önemini henüz kavrayamamışlardı. O gün emeklilik yaşının uzatılmasına karşı düzenlenen mitinglere çağırdığımızda, "emeklilik yaşına daha çok var, yeni bir hükümet gelir bu yasa değişir" diyorlardı. Bu haksız yasaya karşı verilen mücadeleden uzak duruyorlardı. Pek çok işçi, aynı zamanda bu yasanın çocuklarını da vurduğunun farkında değildi. Bugün de genç işçilerin EYT'lilerin mücadelesine destek olduğu, tehlikenin farkında olduğu söylenemez. Üstelik onların çoğu için emekli olma yaşı 65... Bu du-

rum genç işçileri çok daha ağır hak gasplarıyla karşı karşıya bırakacak. Zaman geçecek ve genç işçiler de EYT'li işçilerin yaşına geldiğinde aynı acılarla, aynı sorunlarla karşı karşıya gelecekler. İşçiler yeterince birlik ve dayanışma içinde olmadıkça haklı olsalar dahi, ellerindeki hakları kaybetmeye mahkûm olurlar.

Türkiye'de nüfusun büyük çoğunluğunu işçi sınıfı oluşturuyor. Çalışan, alın teri döken ve emek-gücünü satmaktan başka hiçbir geliri olmayan işçiler için hayat koşulları son derece ağırlaşıyor. Vergiler, geçim sıkıntısı, iş koşulları ağırlaşıyor. Yoksulluk sınırının üstünde ücret almak, yaşlanınca emekli olmak işçilere çok görülüyor. İşçiler olarak, çözümü sağlayacak o büyük gücümüzü henüz hep beraber harekete geçiremiyoruz. Grevleri yasaklanan işçiler yalnız kalıyor. İşten atılan, sendikalaşma hakkı için mücadele eden işçiler yalnız kalıyor. Oysa grev ve çıkan, sendikalaşan, emeklilik hakkını isteyen işçilerin hepsi de yaşamı ve çıkarları bir olan, birlikte mücadele etmesi gereken işçi sınıfının bir parçasıdır. Verilen mücadeleler bölük-pörçük kaldığında, işçiler bölündüğünde kazanan sermaye sınıfı oluyor. Oysa işçilerin haklarını korumaları dayanışma ve mücadeleye bağlıdır.

12 Eylül öncesinde işçi sınıfı çok büyük grevler, yürüyüşler, mitingler, eylemler ortaya koydu. Birlik ve dayanışma içinde durarak sermaye sınıfının saldırılarını geri letti. Çok önemli haklar ve kazanımlar elde etti. Çünkü hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için demesini bildi. Bugün de hak arama mücadelemizi yükseltmek için bize öğretilen "bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın" sözünü unutmamalı, birlik olmayı başarmalıyız. Sendikalarımızda, işyerlerimizde, mücadele örgütlerimizde, direniş ve grev alanlarında, meydanlarda birbirimize sahip çıkmalıyız. Genç işçi kardeşlerimiz, prim gününü doldurmuş, sigortalılık süresini kat kat aşmış biz EYT'lilerin maruz kaldığı zulümden ders çıkarmalıdır. Haklarımızı korumanın ve geliştirmenin tek yolunun hiçbir ayırım yapmadan birlik ve dayanışma içinde mücadele etmek olduğunu görmeliyiz! ■

10 Milyondan Fazla İşçi Sefalet Ücreti Alıyor!

■ İstanbul'dan bir işçi

Merkez Bankası tarafından yapılan "Türkiye'de Ücret Dinamikleri" araştırmasının sonuçları paylaşıldı. Araştırmaya göre 2017 yılında Türkiye'de 2 milyon 136 bin işçi asgari ücretin çok altında, 7 milyon 87 bin işçi ise asgari ücret seviyesinde veya çok az üstünde bir ücretle geçinmeye çalıştı. Bu iki grup dikkate alındığında ülke genelinde en az 9,2 milyon işçinin sefalet ücretleriyle çalıştırıldığı gerçeği gözler önüne seriliyor.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2017 yılı Hane Halkı İlgücü Anketi verilerinin kullanıldığı araştırmada yer alan bilgilere göre, 2017 yılında istihdam edilen yaklaşık 28 milyon kişiden yaklaşık 19 milyonu ücret ve yevmiye ile çalışıyordu. Araştırma, ücret ve yevmiye ile çalışanların neredeyse yarısının asgari ücretin altında, asgari ücrete veya biraz üzerinde bir ücrete çalıştırılmış olduğunu ortaya koyuyor. AĞİ dâhil asgari ücretin 1404 lira olduğu 2017 yılında ücret ve yevmiye ile çalışanların %37,5 gibi oldukça yüksek bir bölümünün (7 milyon 87 bin işçi) ayda sadece 1200 ila 1600 lira arasında bir gelire geçinmeye mahkûm edildiği görülüyor. Daha da vahimi, o dönemde 1200 liraya çalıştırılan 2 milyonun üzerinde işçi olduğunun açıklanmasıdır. 19 milyon olarak açıklanan "ücret ve yevmiye" alanların içinde ağırlığı 4/a statüsünde çalışan işçiler oluşturuyor. 2017 yılı için SGK, 14,5 milyon 4/a statülü işçi olduğunu açıklamıştı. Bu demek oluyor ki 14,5 milyon işçinin 9,2 milyonu asgari ücretle ve hatta daha da düşük ücretlerle çalıştırılmış!

Merkez Bankası'nın yaptığı araştırmada dikkat çekici bir başka husus daha bulunuyor. Şöyle ki 2017 yılında 1600 ilâ 4 bin lira aralığında bir ücretle çalışan 8,3 milyon kişi olduğu söyleniyor. Şöyle düşünelim; o dönem 4 kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı 5,300 lirayken o ailenin sadece

mutfağına girmesi gereken para 1600 liraydı. Asgari ücret ise tam anlamıyla sefalet ücreti olarak 1404 lira olarak belirlenmişti. Bu durumda asgari ücret bandının üzerinde ücret alan grup için alt sınırın 1600 liradan başlatılması aldatmacadan başka bir şey değildir. Ücret aralığı 1600 liradan başlayan 8,3 milyon kişinin önemli bir kısmının ücretinin bu aralığın en alt seviyelerinde olduğunu tahmin etmek güç değildir. Araştırmada ayrıca 2017 yılı gelir seviyelerine göre ortaya çıkan oransal dağılım 2019 asgari ücret seviyesine göre uyarlanıyor ve bugün 2 bin 20 liralık asgari ücrete rağmen 2 milyondan fazla işçinin aylık 1726 liranın altında bir ücretle çalıştırıldığı söyleniyor.

Egemenlerin ülkenin büyümesiyle övünmemizi istediği 2017 yılında dahi işçilere sefalet ve açlık dayatılmış durumdayken, içinden geçtiğimiz ekonomik kriz sürecinde tablo daha da vahimdir. Sözde asgari ücret AĞİ dâhil 2020 lira seviyesine getirildi fakat her şeyden önce işçilerin alım gücündeki kayıplar telafi edilmedi. Pek çok işyerinde sigortalı olsun olmasın asgari ücretin altında bir ücretle milyonlarca işçinin çalıştırıldığı biliniyor. Kriz derinleştikçe patronlar sömürünün dozunu arttırmaya, krizin olumsuz faturasını biz işçilerden çıkarmaya çalışıyor. Biz işçilere kenetlenmekten ve mücadele etmekten başka seçenek kalmıyor. ■

Sen de Sömürsüz Bir Dünya Fikrine Aç Kafanı

■ İstanbul'dan bir grup genç işçi

“Kimsenin girmedikleri yollara gir ve yürü; kimsenin düşünmediği fikirlere aç kafanı!”

Bu güzel söz 1968 yılının bahar ayında Paris'te bir duvarda yazıyormuş. Bizler İstanbul'da yaşayan genç işçileriz. Yakın zamanda ÜİD-DER'de izlediğimiz bir videoda ilk kez duyduk bu sözleri. İçinde yaşadığımız düzen bizlerin düşünme yeteneğini köreltmek üzerine kurulu. Günlük hayatın hayhuyu içinde ömürlerimiz tükeniyor. Bizler daha 20'li yaşlardayız. Çalıştığımız işyerlerimizde, çevremizde

yani günlük hayatta karşılaştığımız sorunlar dağ gibi büyüyor. İş yükümüz gün geçtikçe artmasına rağmen maaşlarımız asgari ücretle sınırlı. İşyerinde doğru düzgün beslenemiyoruz, zaten kötü olan yemekler kriz gerekçesiyle daha da kötüleşmeye başladı. Ne yol ücretimiz var ne de servisimiz. Sürekli mobbinge maruz kalıyoruz. Bu sorunlara her gün bir yenisi ekleniyor. Birçok arkadaşımız şimdiden işsizlikle yüzleşmeye başladı. Geçim sıkıntısı, gelecek kaygısı bizim gibi gençleri çepeçevre sarmış durumda.

Şerefeden Yükselen Ses!

■ Ankara'dan bir işçi-öğrenci

Türkiye işçi sınıfının tarihinde 60'lı yıllar, mücadelenin yükseldiği yıllardı. Saraçhane mitingiyle yeni mücadelelerin perdesi açılıyor ve işçi sınıfı ayağa kalkmaya başlıyordu. Mitinge, ülkenin dört bir yanından gelen yüz binlerce işçi katılmıştı. Ardından 1963 yılında bayrağı Kavel işçileri devraldı. Greve çıkmanın yasak olduğu bir dönemde yapılan Kavel direnişi, Türkiye işçi sınıfı tarihinde önemli bir dönüm noktasıydı. İşçilerin kararlılığı sayesinde burjuvazi grev yasalarını çıkarmak zorunda kaldı. İşçilerin militanlaşan mücadeleleri, nasıl hak alınacağını da dosta düşmana gösterdi. Grev hakkının artık yasalara girmesinin ardından grevler, direnişler birbirini takip etmeye başladı.

İşte böyle bir dönemde 31 Temmuz 1969'da Silahtarğa Demir Döküm işçileri Çelik-İş Sendikası'ndan istifa ederek DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası'na üye oldular. Çelik-İş'in uzlaşmacı ve patron işbirlikçisi tutumundan kurtulan işçiler, Maden-İş'le ücret zammını içeren yeni bir protokol imzalanmasını istediler. Patronun bu isteği reddetmesinin ardından 2 bin 300 işçi fabrikayı işgal etti.

Bu mücadeleler, güçlü bir irade ve coşkulu bir sınıf dayanışmasıyla örülmüştü. İşçi sınıfının mücadelesi toplumun tüm kesimlerini etkilemişti. İşçi sınıfı, el ele, omuz omuza, sınıf dayanışmasının güzel örneklerini sergiliyordu. Bir fabrika "GREV" dediğinde grev sadece o fabrikada çalışan işçilerin grevi olmuyordu. Grev işçilerin eşlerine, çocuklarına, üniversitedeki öğrencilere, mahallenin imamına, farklı sektörlerde çalışan işçilere ait oluyordu. Kısacası, işçi sınıfının bütün kesimleri greve sahip çıkıyordu.

Derinden Gelen Kökler kitabı işte bu dönemde verilen mücadelelere tanıklık ediyor. Kitapta geçen bir olay meramımızı yalın bir şekilde anlatıyor: "Demir Döküm

işgalinin altıncı gününde 850 polis fabrikaya saldırdı. Ses bombaları patlatılıyor, tabancalar ateşleniyordu. Koçero Mehmet adındaki bir arkadaşımız çatışmanın şiddetini görünce doğrudan Esentepe Camii'nin imamına gitti. Ona polislerin işçileri dövdüğünü söyledi. İmam hiç tereddüt etmeden minareye çıkıp **'Ey Silahtarğa Ahalisi! Polisler Demir Döküm işçilerine saldırıyorlar, işçiler arasında yaralılar var. Allahını, dinini seven yardıma gelsin'** diye seslendi. Bunun üzerine fabrikanın önüne gelen ahali işçilerle birlikte saldırıyı püskürttü, polisler geri çekildi."

İmamın şerefeden yükselen sesi, o dönemde verilen mücadelelerin ardındaki dayanışma ruhunu ve cesareti gösteriyor. İşçi sınıfı bugün örgütsüz ve dağınık durumda olsa da karamsarlığa yer yok. Çünkü çok iyi biliyoruz ki işçi sınıfı haksızlıklara karşı yeniden ayağa kalkacaktır. Yarın mücadele ruhu ve cesaret çok daha güçlü bir şekilde yeniden yeşerecektir. İşçi sınıfının ozanı Nâzım Hikmet'in dediği gibi "yeter ki kararmasın sol memenin altındaki cevahir." ■

Bu sorunlar ortada dururken, gençlik, sorunlarının kaynağını aramak yerine kendini yoz bir yaşam tarzının rüzgârına kaplıyor. Düşünmüyor, sorgulamıyor, sosyal medyaya hapsolarak kendi kabuğuna çekiliyor. Biz ÜİD-DER'e geldiğimizde duyduğumuz fikirlerle açıkçası sarıldık, hayatımızda koca bir boşluk olduğunu fark ettik. Dahası oradaki kardeşlik ve dayanışma duygusu bizi kendimize getirdi. Üzerimizdeki umutsuzluk ve bıkkınlık hissi bu atmosferde bir anda uçup gitti ve bu hislerin yerini umut, güven ve enerji aldı. Daha nasıl anlatılır, bilemiyoruz.

Aslında bizler gençler olarak tarihte olduğu gibi bugün de dünyayı değiştirecek potansiyelde olduğumuzu öğrendik. ÜİD-DER çatısı altında öğrendiğimiz gerçekler bizlere ne yapmamız gerektiğini, olaylara nasıl bakmamız gerektiğini gösterdi. Arkadaşlarımızın okuduğu bir şiir çok

net soruyordu: "Tek başına paçayı kurtarmaya çalışanlardan mısın? Yoksa zulme karşı bayrak açanlardan mısın?" diye. Biz ÜİD-DER'de fark ettik ki, bu zamana kadar sanki mümkünmüş gibi, tek başımıza paçayı kurtarma hayalleri kuranlardanmışız. Ama şimdi zulme karşı bayrak açmak istiyoruz. Artık ÜİD-DER'li genç işçiler olarak diyoruz ki; Biz yeni yollara girmeyi ve yeni fikirlere kafamızı açmayı canı gönülden istiyoruz. Bundan sonra bizlere aktarılan deneyimler cebimizde taşıdığımız bir bilgi olarak değil boynumuza astığımız bir görev olarak hayatımızda yer alacaktır!

Yukarıdaki duvar yazısına gelirsek; o sözlerin nasıl bir süreçte yazıldığını, o dönemde dünyada ve Türkiye'de nasıl mücadeleler verildiğini merak edenler ÜİD-DER'in kapısını çalmalıdır. Hepinizi dayanışma ve kardeşlik duygusuyla selamlıyoruz! ■

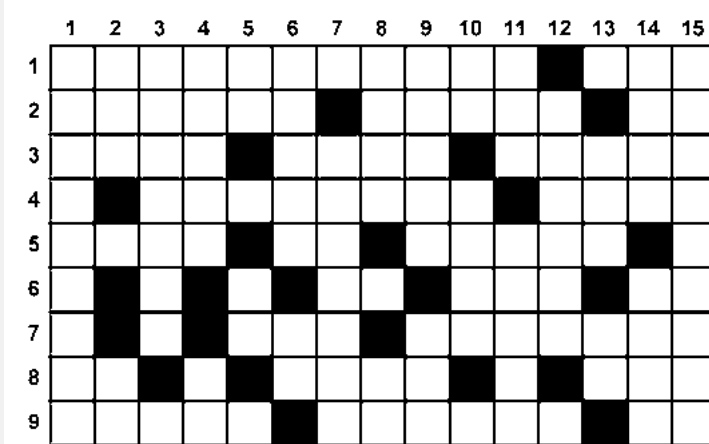
Daha Söylenmedi Şarkımız

Biliyorum yavaş yavaş solan
el değmedik çiçekler yok değil
Yine de rengârenk bahçeleri düşlüyorum.
Biliyorum ki nefrete bürünmüş
sevgiyle donatılmamış yürekler yok değil
Ve biliyorum ucu bucağı olmayan
hasretler yok değil
Ama yine de dipsiz gecenin ardından çıkacak güneşi
düşlüyorum.
Biliyorum dili dışı kilitlenen
sesini çıkarmayanlar yok değil

Ve umudunu yitirip
"bir şey olmaz" diyenler...
Biliyorum damla damla biriken
gözyaşı selleri yok değil
Her şeye rağmen acıya direnenleri görüyorum.
Gelecek demekle gelmeyecek güzel günler biliyorum
Özgürlük şarkılarını söyleyeceğimiz günleri
düşlüyorum.
Kavgama çağırıyorum
Daha söylenmedi şarkımız,
Daha gerçekleşmedi düşlerimiz.
Er ya da geç gerçekleşecek biliyorum.

Ankara'dan bir kadın işçi

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

- Hakaret içeren, hakaret dolu. Yanardağların püskürme sırasında yeryüzüne çıkardıkları erimiş madde.
- Tutsaklık. İran para birimi. Bir harfin okunuşu.
- Sinema ve tiyatro biletlerinin satıldığı yer. Ayakta duran, var olan. Sebep.
- Kadının etkin olduğu toplumsal örgütlenme düzeni. Bir dilin kültür düzeyine göre gösterdiği değişiklik.
- Arazi üzerinde seçilmiş bir işaret noktasının düzeyini gösteren, yön belirtmek için uzaktan gözlenen, geometrik biçimli tahta lata. Nikelin simgesi. Soy.
- Numaranın kısaltması. Saçı olmayan. Altının simgesi.
- Boyun eğen. İki kavramın ya da yargının birbirine uymaması.
- Onaylama sözü. Azerbaycan'ın başkenti. Sebze, meyve, bakliyat

vb.nin satıldığı yer.

- İlgi. Hindistan ve Pakistan arasında çatışmalara neden olan bölge. Kürtçede hayır.

Yukardan Aşağıya

- Bir devletin başka bir devlet üzerindeki siyasi üstünlüğü ve baskısı.
- Başkaldıran. Kırmızı.
- Hoşa gitmeyen bir harekete veya bir işe alışıarak artık ondan üzüntü duymayan.
- Boğa güreşi alanı. İlave.
- Müzikte bir nota. Utanma, utanç duyma.
- Faktör. Eski dilde su (Farsça).
- Temizlenmek.
- Çevik. K harfinin okunuşu.
- İnanan, inançlı. Yakışsız bir davranış karşısında söylenen kaba bir söz.
- İşaret, alamet. Kirliliği gösteren iz.
- Kadın. Bütün mevsimlerde yeşil kalan uzun ince ağaç.
- Keyifli.
- Oyuk veya çukur bir şeyin en alt bölümü. Şah kelimesinin sessizleri.
- Alaz. Yardım istenildiğini anlatan bir söz.
- ABD'nin müdahalesine maruz kalan Güney Amerika ülkesi.

Geçen Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	T	A	Z	M	I	N	A	T	E	S	B	D	T		
2	A	R	T	I	K	P	I	S	T	O	N	I	Ü		
3	N	A	R		T	L	N	O	P	R					
4	Z	T	A	K	S	I	R	A	T	K	A	L	E		
5	İ	F	A	R	A	N	V	E	Y	A	O	D			
6	M	A	S	E	R	Ç	E	K	S	A	M	İ			
7	T	E	P	M	E	K	A	T	I	B	A	L			
8	E	S	K	I	Y	V	E	S	V	E	S	E			
9	P	A	T	L	I	C	A	N	K	A	N	İ	R		

İşçilerin Sordukları/69

Kıdem tazminatından gelir vergisi kesilir mi?

7162 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un, 30 Ocak 2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmasıyla birlikte patronların elindeki medya organlarında; "Kıdem Tazminatından Kesilen Gelir Vergisi İade Edilecek!" başlıklarıyla haberler çıktı. Oysa bu haberler kesinlikle gerçeği yansıtmamaktadır. Çünkü Gelir Vergisi Kanunu'nun 25. Maddesi uyarınca kıdem tazminatından gelir vergisi kesilmemektedir. Dolayısıyla iade söz konusu değildir!

İşçinin ücreti daha eline geçmeden vergisi zaten kesilmektedir. Kıdem tazminatından bir kez daha gelir vergisi kesilmesi mantık dışıdır. Medyanın kıdem tazminatı alan her işçiye vergi iadesi yapılacaktı gibi haberler yapması işçilerin boş umutlarla oyalanması taktiklerinden yalnızca biridir.

Kıdem tazminatı nedir? Kimler kıdem tazminatı almaya hak kazanır?

Nasıl ki makinelerin yıpranma payı varsa ve patronlar bu payı maliyet kalemi olarak kenara ayırıyorsa kıdem tazminatı da işçilerin yıpranma payıdır ve kazanılmış bir haktır. İşçinin ücretinin işten çıktığında ona ödenmek üzere ayrılmış kısmıdır. Patronların rahat bir şekilde işçileri işten atmasını zorlaştırdığı için, kıdem tazminatı bir ölçüde işçiler için iş güvencesi anlamına da gelir. Çalıştıkları iş yerinde bir yılı tamamlayan işçiler kıdem tazminatı almaya hak kazanır. 4857 Sayılı Kanuna göre;

- Emekliye ayrılanlar
- Evlendikten sonra bir yıl içinde işten ayrılmak isteyen kadınlar
- Askere giden işçiler
- Ölen işçilerin yakınları
- Haksız bir şekilde iş sözleşmesi feshedilenler
- Haklı nedenle işten ayrılanlar
- Sigorta başlangıcı 8 Eylül 1999 tarihinden önce olup, değişik işyerlerinde de olsa toplamda 15 yıl çalışan ve 3600 gün prim ödeyenler

Koşullardan en az birini sağlayan işçiye, o işyerinde çalıştığı süre boyunca geçen her tam yıl için işveren tarafından 30 günlük brüt ücreti tutarında kıdem tazminatı ödenir. Taksit yapılmaz, ödeme derhal gerçekleştirilmelidir.

7162 Sayılı Kanun hangi tazminatlardan bahsediyor?

Kıdem tazminatından binde 7,59 oranındaki damga vergisi dışında, gelir vergisi de dâhil herhangi bir vergi kesintisi yapılmıyor. Peki, medyada yalan-yanlış haber-

lerle servis edilen 7162 Sayılı Kanun hangi tazminatlardan bahsediyor?

Gelir vergisine tabi kılınan ve kesilen gelir vergisi iade edilecek olan tazminatlar, işverenle işçinin anlaşarak kıdem ve ihbar tazminatı dışında bir ödeme karşılığı iş sözleşmelerini sona erdirmelerinde işverenin ödemeyi kabul ettiği tazminatlardır. 7162 sayılı Kanun; "**iş kaybı tazminatı**" (özelleştirme nedeniyle işini kaybeden işsizlere verilen tazminat), "**iş sonu tazminatı**" (4/B sözleşmeli olarak kamuda çalıştırılan görevlilere verilen bir tazminat), "**iş güvencesi tazminatı**" (hakkında işe iade kararı verilen işçinin başvurusu üzerine bir aylık süre içinde onu işe başlatmayan işyerinin işçiye ödemek zorunda olduğu tazminat) olarak çeşitli adlar altında yapılan ödemelerden bahsetmektedir. Bu ödemeler; kıdem ve ihbar tazminatlarının dışındaki alacaklardır. Gelir Vergisi Kanununa eklenen Geçici Madde'ye göre; işçilerin bu alacaklarından kesilen gelir vergileri, "**düzeltilme za-**

manaşımı süresi içinde tarha yetkili vergi dairelerine başvurmaları ve dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri şartıyla" iade edilecek.

Ülkeyi yönetenler nice zamandır işçilerin kıdem tazminatı hakkına göz dikmiş durumda! "Kıdem tazminatı fonu" kurarak bu fonda biriken paraları patronlara peşkeş çekmek, işçilerin kıdem tazminatından yararlanma koşullarını zorlaştırmak ve zamanla kıdem tazminatı hakkını ortadan kaldırmak niyetinde oldukları biliniyor. 2019 yılı içinde kıdem tazminatı hakkına ilişkin yeni bir saldırı planlanıyor. İşte bu ortamda kıdem tazminatıyla hiç alakası olmayan bir kanunun, medya tarafından ilgiliiymiş ve iyileştirme yapılmış gibi gösterilmesi, niyetin işçileri fona ikna etmek olduğunu ortaya koyuyor! ■

Özgür müyüz?

Özgür bir dünyada yaşadığımız söylenir. Güya herkes istediğini yapmakta özgürdür. Peki, gerçekten öyle mi? Bu düzende özgürce yapabildiğimiz ne var? Mesela çalışmama özgürlüğümüz var mı? Görünüşte var. Öyle ya çalışmamanın bir cezası yok. Peki, bir işçi olarak çalışmama özgürlüğümüzü kullanırsak ne olur? Aç kalır, kiramızı, faturalarımızı ödeyemez, çocuklarımızın ihtiyaçlarını karşılayamayız. Kısacası yaşayamayız! Bu yüzden değil midir ki pek çok işçi işsiz kalırım korkusuyla işyerindeki baskılara, kötü çalışma koşullarına, düşük ücretlere ses çıkaramıyor. Nâzım Hikmet “Bir Hazin Hürriyet” şiirinde ne güzel anlatmış bu düzende tek özgürlüğümüzün patronlar için köle gibi çalışmaktan ibaret olduğunu:

*Satarsın gözlerinin dikkatini, ellerinin nurunu,
Bir lokma bile tatmadan
Yoğurursun*

Bütün nimetlerin hamurunu.

*Büyük hürriyetinle çalışırsın el kapısında,
Ananı ağlatanı Karun etmek hürriyetiyle hürsün!*

İşte kapitalist düzende “özgürlüğümüz”! Her şeyi göze alıp çalışma koşullarını ve ücretlerini iyileştirmek için sendikalaşan işçiler var meselâ. Ne de olsa sendikalaşma anayasal bir hak, sendikalaşma özgürlüğümüz var! Peki, sendikalaşan işçilerin başına ne geliyor? Patronlar “işten atma özgürlüklerini” kullanarak işçileri kapı önüne koyuyorlar. Devletin kurumları sendikalaşma haklarına sahip çıkarak direnişe geçen işçilerin soba yakmasını yasaklıyor, onları cezalandırıyorlar. En yakın örnek olarak Flormar işçileri bunları yaşıyor. Peki, çalıştığımız halde yasaları çiğneyerek ücretlerimizi ödemeyen patronları protesto etme özgürlüğümüz var mı? Geçtiğimiz aylarda Ankara TOKİ inşaatında çalışan işçiler iki yıl boyunca ücretlerini ödemeyen TOKİ’yi protesto ettikleri ve ödenmemiş ücretlerini talep ettikleri için gözaltına alındılar ve 320’şer lira para cezası aldılar. Suç işleyen patrondu ama işçiler cezalandırıldı! İZBAN işçileri yasal haklarını kullanarak greve çıktı ama grevleri “şehir içi toplu taşıma hizmetlerini bozucu” olduğu gerekçesiyle yasaklandı. Hani grev özgürlüğümüz vardı?

Çalışma özgürlüğümüz var. Ama bugün pek çok emekçi kadın çocuğunu bırakabileceği güvenilir, kaliteli, ücretsiz kreş olmadığı için çalışmıyor. Oysa görünüşte kimse kadınlara çalışamazsınız demiyor! Eğitim özgürlüğümüz var. Devlet ya da özel okulu tercih edebiliriz çocuklarımız için. Paran varsa dilediğini seçmekte özgürsün! Yani her şeyde olduğu gibi eğitimde de özgürlüğümüz paramız kadar! Oysa aldığımız ücretler en temel ihtiyaçlarımızı karşılamaya bile yetmiyor ve işçilerin çok büyük bir kısmı çocuklarını hiç de memnun olmadıkları devlet okullarında okutuyor.

Herhalde herkesin bir kez olsun kurduğu bir hayaldir dünyayı gezmek. Ama en büyük özgürlüğümüz internet üzerinden sanal bir dünya gezisi yapmak olabiliyor ancak! Ya da diyelim ki canımız şöyle güzel bir tatil yapmak istiyor. Alıp başımızı uzaklara gidelim, kafamızı dinleyelim, dinlenelim istiyoruz. Hadi yurt dışına gitmeyelim, vize alma zorunluluğu var. Ama Türkiye’de istediğimiz her yere gidebilme özgürlüğümüz var değil mi? Hem kış hem de yaz tatili yapılabilecek pek çok güzel yer var ülkemizde. Tatil yapma özgürlüğümüzü kullanabileceğimiz maddi olanaklarımız var mı? Bugüne kadar gezip görebildiğimiz şehirleri gözden geçirelim. Bir elin parmaklarını geçebilen var mı? İstanbul’da yaşayıp da bir kez Boğaz kenarına gidememiş binlerce emekçi var! Ailece dışarıda bir yemeğe, sinemaya gidemeyen milyonlarca işçi var!

Gelin bir de patronların özgürlüklerine bakalım. Çocuklarını istedikleri özel okullarda okutabiliyor, canları ne zaman isterse yurt dışına tatile gidebiliyorlar. Sadece fabrikaların sahibi olmalarına dayanarak kendileri üretmedikleri halde çalıştırdıkları işçilerin yarattığı zenginliğe el koyuyorlar. Şimdi soralım kendimize. Bu düzende kim özgür, kim değil? Patronların özgürlükleri için işçilerin özgürlüklerinin elinden alındığı bir düzende yaşadığımız açık değil mi?

Kardeşler, kapitalist sömürü düzeninde özgürlük alanlarımızı genişletmek için birlikte mücadele etmek zorundayız. Gerçek özgürlük içinse yapmamız gereken patronların sömürü düzenine son vermektir. ■